

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

V Ljubljani 21. decembra.

Skoro bode minolo osém mesecev, kar je minister Gauč predložil gospodski zbornici predlogo o reformi ljudske šole in predvčeraj izvolila je zbornica komisijo za pretresovanje te predloge. Kaka da je vladna predloga, govorili smo že o svojem času in povedali, da minister Gauč ž njo ni nobene stranke zadovoljil. Ta predloga obseza pa tudi le tako nebistvene in malenkostne točke, da bi, ko bi šlo le za nje pretresovanje, ne bilo treba voliti najslavnejših mož v to komisijo. Če le pogledamo na imena izvoljencev, nam je jasno, da tu gre za nekaj drugega, za čisto nov načrt. Izdelek komisije se bode gotovo bistveno ločil od vladne predloge. V komisijo voljen je načelnik generalnega štaba, trije škofje, več bivših ministrov in mnogo učejakov. Kako da bode gospodska zbornica preustrojila sedanjo šolo, o tem ugibati že danes, mislimo, bilo bi prezgodaj.

Da je pa sedanja šola reformacije potrebna, se skoro tajiti ne da. Posebno v narodnem oziru mi Slovani čutimo, da je sedanji zakon semtertja jako pomanjkljiv, ali vsaj preveč nedoločen, da ga lahko razna oblastva po svoje zasukavajo. Znano je še vsakemu, koliko ovir so delali v Trstu osnovi slovenske ljudske šole. Še danes bi je ne imeli, da je ni osnovala „družba sv. Cirila in Metoda“. Jednak boj bijejo Slovenci na Koroškem in dosedaj skoro povsod še brez uspeha. Vladni organi in naši nasprotniki so vselej znali preprečiti, da se ni ustreglo željam prebivalstva slovenskega. Štajerski deželni šolski svet je bil izdal ukaz, da se uvede nemški učni jezik po vsem Malem Štajerji. Zastoj so se dosedaj potegovali slovenski zastopniki v deželnem in državnem zboru, da bi se oni ukaz razveljavil. Vlada je na vse pritožbe ostala gluha.

S tem ni rečeno, da ni proti temu tudi po sedanjih zakonih nobenega pripomočka. Na Štajerskem so se slovenske občine zares otresle nemških šol že skoro vse, a morala se je vsaka posebej pritoževati na učno ministerstvo. Taki koraki pa prizadevajo troškov in tega nikakor ni treba, da bi za to, kar nam po vsej pravici gre, morali se boriti še le pri višjih instancah, zlasti,

ker je obče znano, da imajo take pritožbe dolg in težaven pot in da so večkrat neuspešne, zaradi kake formalne napake, kakor smo videli pri pritožbah Slovencev v Trstu in na Koroškem.

Jednako godi se v drugih kronovinah. Te dni je v državnem zboru šlezijski poslanec Swiezy interpeloval vlado zaradi šolskih razmer v Šleziji. Iz interpelacije njegove izvemo, da je c. kr. deželni šolski svet šlezijski že 1873 leta s privoljenjem naučnega ministerstva izdal nek ukaz, da se v čeških in poljskih šolah ima že v prvem razredu začeti s poučevanjem nemščine in da se v višjih razredih ima nemščina bolj in bolj rabiti tudi za učni jezik. Posledica tega ukaza je bila, da se je iz višjih razredov ljudskih šol materni jezik učencev popolnoma izrinil. Nekateri učitelji so, da se priku-pijo višjim oblastvom še bolj gojili nemščino, nego ukaz zahteva, in slovanščino popolnoma zanemarjali. Posebno v šolah, ki dobivajo kako deželno subvencijo se od tretjega razreda naprej ne sliši več slovanska beseda. V nekaterih čeških krajih so pa tudi čisto nemške šole, le v prvem razredu se slovanščina toliko rabi, da se otrokom kaj raztolmači, ker bi sicer pouk niti mogoč ne bil. Interpelant je navedel več krajev ob jezikovnej meji, kateri so se s šolami popolnoma ponemčili.

In vse te v nebo kričeče krivice se gode pod sedanjo vlado, ki je zapisala na svoj prapor narodno enakopravnost in sporazumljenje narodnosti, ki želi, da se ustava izvršuje in dalje razvija, kakor je zatrjeval grof Taaffe sam odgovarjajoč gospodu Plenerju v državnem zboru. Saj se vender ustava naravnost izreka proti temu, da bi se kdo silil učiti se drugega deželnega jezika. Če se tako postopa, bi kmalu kdo mislil, da grof Taaffe ni resno mislil zagotavljajoč, da čisla ustavo, ki je dana za vse narode, ne pa le za Nemce.

Naloga slovanskih poslancev bode pri preustrojni šolskega zakona, da se z jasnimi določbami, ki se ne bodo dale nikakor zasukavati in zavijati odstranijo vse take nenormalne razmere in vse nejasnosti. Določiti se bode moralo tudi izrecno, da more le Slovan biti učitelj slovanskim otrokom, da nam za naprej ne bodo urivali učiteljev,

ki neso dovolj večji našega jezika in tudi večkrat ne skrivajo mrznje do Slovanov. V tem morajo tudi nemški konservativci podpirati Slované, če hočejo da bodo slovanski poslanci podpirali njihove težnje v šolskih zadevah. To je ravno tako opravičeno, kakor da se ločijo otroci po veroizpovedanju in da v katoliških šolah more poučevati le katolik, katero zahtevo zmatramo popolnoma opravičeno.

Od gospodske zbornice mi ne pričakujemo, da bi šolski zakon nam posebno ugodno prikojila, ker v njej ni dosti odločnih Slovanov. V komisiji njeni so učeni možje, skušeni državniki, toda o mnogih bi skoro dvojili, da poznajo težnje raznih narodov. Zatorej bode naloga slovanskih zastopnikov v zbornici poslancev, da napno vse sile, da se načrt primerno spremeni. Posebno se ne smejo zadovoljiti z nobenimi polovičarskimi določbami, kajti tukaj gre za razvoj, da celo za obstanek slovanskih narodov. Vsaka pomanjkljivost, vsaka napaka bi se utegnila bridko maščevati. Druga nevarnost utegnila bi biti hujša od prve.

Naši odnošaji s Srbijo.

Odkar je kralj Milan odložil žezlo iz utrujenih svojih rok ter izginil s političnega površja Garašanin, ž njim pa naprednjaška stranka, vrši se cela vrsta globoko sezajočih prememb v mladi kraljevini balkanski. Vidno je, da vlada srbska skuša na vsak način, postaviti se na svoje noge, oprostiti se tu-jega upliva in kolikor možno in kar najhitreje zboljšati gmotno stanje hudo zadolžene države.

V ta namen vzela je francoskim društvom železnično mrežo iz rok, zrušila zakup solnega monopola z anglo-avstrijsko banko in ukrenila mnogo drugih korakov, ki so razveljavili mnogo dogovorov, ki jih je prejšnja vlada bila sklenila.

Ni čuda, da Avstrija hitre te premembe motri s posebno opreznim očesom, da se je zaupanje mej našo vladno in kraljevino srbsko močno ohladilo in da se na obeh straneh pri vsakem koraku pre-mišlja, kakšne bi utegnile biti posledice.

V oficijoznih avstrijskih listih čitali smo te dni, da za zrušenjem solnega monopola tiči Rusija

LISTEK

Nedeljsko pismo.

V tednu preteklem bilo je záme radostnih in neveselih dogodkov. Radosten sem bil, ko sem si ogledaval gospodične Kobilčeve krasno razstavo v dvorani tukajšnje velike realke, ter poslušal jako laskave ocene njenih raznovrstnih slik v oljnatih in suhih barvah. Nekaj narodnemu ponosu podobnega šinolo mi je v srce. Spominjal sem se časov pred tridesetimi leti in s posebnim zadovoljstvom konstatoval, da smo Slovenci sicer jako mal narod, a da imajo naši rojaki uprav elementarno nadarjenost, da smo v tej dobi sijajno napredovali v glasbi, v slikarstvu, v leposlovju, v časnikarstvu in sploh v narodni zavednosti.

Pred tridesetimi in več leti nismo imeli nobenega umetnika, kajti gospica Oblakova in Josipina Turnogradska bili sta le diletantini in tudi o ljubem Langusu bi lahko kaj rekli. Na glasu bila sta pozneje slikarja Stroj in Kurz pl. Goldenstein. Stroj je bil slaven, ker je najbolj pogajal kožuho vino, zaradi tega nahajamo iz njegove dobe samo portrete odete v tople kože, obrazi pa so bili postransk predmet.

Kurz pl. Goldenstein nosil je dolge lase in nekaj „Künstlerhut“ in zaradi tega bil je veljaven. Na njegovih proizvodih hvalili so posebno svilo in platno in mož se je pri tem skromnem priznanju z mnogoštevilno rodbino prav pošteno redil. Bil je glede slikarstva celo avtoriteta in skoro nihče mu ni štel v zlo, da je dosledno in ostentativno vsak večer Slovincem po krčmah zabavljaj.

Od takrat se ni mnogo premenilo. Nastopila sta sicer pozneje slikarja iz dobre šole, oba izredno spretna in nadarjena, oba umetnika. Bila sta to pokojna Wolf in Karinger. A v širše kroge občinstva Ljubljanskega ni prodrli njiju upliv. Zato danes z velikim začudenjem gledamo, kako razmerno malo umetniškega ukusa se nahaja v našem občinstvu, kako čudne, uprav predpostavne so sodbe o gospodične Kobilčeve izredni razstavi.

Kdor si je to razstavo ogledal, vsak si je čestital, da je bela Ljubljana porodila tako umetnico. Jaz sam sem dolgo časa pregledoval razstavo, in čim dalje sem stal pred to ali ono sliko, tem več lepih potez utisnilo se mi je v srce, tembolj sem se preveril, da ima umetnica nenavaden dar opazovanja in izredno spretnost svoja opazovanja pristno in duhovito naslikati na sicer prozaično platno.

Kakor sem že prej omenil, imel sem pa pri

tem tudi neveselih trenutkov, neveselih zaradi tega, ker sem britko čutil, da za taka dela še ni pravega zanimanja in razuma in ker sem mej drugim čital jako abotno oceno rečenih slik.

V nekem slovenskem tedniku bilo je namreč pisano, da so slike sicer lepe, da pa je preveč golih rok. Bože moj, kam smo zašli! Jaz sem slike dolgo časa in pazno gledal, a na to niti mislil nesem, da so roke gole. Gledal sem dražestne obraze, cvetoča lica in divne oči, osebe tako pristno slikane, kakor da bi se imele vsak hip ločiti iz tesnega okvira in prestopiti v vrsto gledalcev, a za gole roke nesem imel niti najmanjše misli, „Casto omnia casta!“

Čudom sem se torej čudil, da so koga vznemirjale s suhimi barvami slikane roke dotičnih gospodičen. No pa tako pohujšanje se lahko popravi. Slikarica prihodnjič naslika morda par kosmatih rok, ali pa pri Eberhartu ali pri Schäferji v „Zvezdi“ za „modél“ naroči par zimskih, toplo podloženih rokavic. Potem bode Bosna mirna. Treba pa bode potem tudi angeljcem, naslikanim na raznih cerkvenih svodih pravočasno omisliti primerno uniformo s pozlačenimi gumbi in marsikaj drugega, kajti čul sem celo, da je monsignor Luka pri neki sliki opazil, da je neko žensko krilo nekoliko prekratko.

in da je to odgovor na to, ker se je bolgarsko posojilo uvelo na Dunajsko borzo. Malo dni poprej pa so se isti listi bavili s priseljavanjem Črnogorcev na srbska tla. Madjarski listi videli so v došlih priseljencih že črnogorske predstraže in iz tega, da so se črnogorske obitelji namestile le ob bolgarski in bosenski meji, sklepali, da so stradaljo Črnogorci že bistven del strategične dispozicije.

Na drugi strani pa so srbski listi polni pritožb proti naši državi. Nedavno bavil se je „Odjek“ z utrdami v Bosni in Hercegovini in razlagal, kako je Avstrija ob črnogorski meji zgradila celo vrsto močnih trdnjav, ki gorsko kneževino obdajajo kakor železen obroč. Mostar in Serajevo utrdila se bodeta tako močno, da bodeta varna pred vsakim naskokom, a tudi ob srbski meji v Bosni dvigajo se utrdbe, ki to pokrajino varujejo pred sovražno silo. Avstrija ojačila je svoje posestvo na vse strani in skrbela, da je nobena eventualnost ne najde nepripravljenega.

Vsem tem rekriminacijam ni pripisovati takega pomena, da bi prišlo do skrajnosti, a sklepati je vendar dovoljeno, da se baš v takih, četudi bolj malenkostnih zadevah kažejo obostranske razmere v pravi luči. Avstrijska vnanja vlada skrbno opazuje vsak korak svojega sosedu ob Savi in Drini, v Belemgradu se pa isto godi z nasprotnega stališča.

Vsa nasprotstva so se doslej kmalu polegla in upati je, da bode tudi v bodoče tako. Mala kraljevina srbska se ne more meriti z mogočno avstrijsko državo, zato bode državniki v Belemgradu v marsičem odjenjali in računili z danimi razmerami, dobro vedoč, da se jim je ogibati vsacega spora s premočno avstrijsko državo. Tako so regente srbski doslej ravnali in tako morajo postopati tudi v bodoče, zato je vse disonance takraj in onkraj Save zmatrati le kot začasen hrup, kot hipno nevoljo, katero premnogokrat prouzročujejo le pregoreči oficijozni časnikarji v svoji pohlepnosti po pikantnih novostih.

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani, 21. decembra.

Poslanec Svazja bode predlagal v **državnem zboru**, da se premeni volilni red za Šlezijo, to je, da se volilni okraj pravilneje razdeli. V Šleziji so volilni okraj tako razdeljeni, kakor na Koroškem, da Slovani ne morejo dobiti primerne števila zastopnikov. — Staročeski listi se vesele, da se je Taaffe glede češkega državnega prava postavil na isto stališče, kakor češki deželni zbor. Vender pravi „Politik“, da si je Taaffe s tem odgovorom le za sedaj pomagal iz zadrege, a so vprašanja, katerim se je moč nekaj časa izogibati, nikakor pa ne za zmiraj. Vlada bode prej ali slej morala dati odgovor, kateri bode zadovoljil večino, kajti z lepimi besedami se večina ne bode dala vsakokrat odpraviti. Taaffe se bode preveril, da se v ustavni državi ne dá zmirom plavati nad strankami. Posebno laskanja manjšine neso umestna, kajti obstanek vlade je za visen le od večine. Minister naj se na svojo srečo preveč ne zanaša, kajti kaj lahko se utegne zgoditi, da ladija njegova prej zadene ob pečine, nego misli. „Narodni Listy“ pa pišejo, da so Nemci izvedeli,

Tako sem vam „ad oculos“ dokazal, da gospodične Kobilčeve razstava nekaternikom ne ugaja. Zatorej slikarji slovenski: Šubici, Veseli, Franketi in vsi drugi, skrbite pri svojih slikah za kožuhe do pod vratu in za krila čez pete, potem vam je bodočnost gotova! Posnemajte torej Stroja in Kurza pl. Goldensteina, kajti kožuh, dolgo krilo in rokavice so glavni pogoji.

Nevesel, da celó razburjen sem pa tudi bil, zaslišavši neprijetno vest, da smo v zdravniškem društvu za dva glasa propali. Ali je tega treba bilo? Narodni zdravniki so v društvu v večini. A dočim so Nemci držali se, kakor členi pri verigi in je celó toli obožavani dr. Bock zastavil rožičke svoje, da je Nemcem pripomogel do večine, zanašali so se našinci na ljubo previdnost božjo, katera pa jih je v tem slučaju pustila korenito na cedilu. Tajnik zdravniškemu društvu je zopet dr. Prossinagg, naši zdravniki pa so zopet sijajno dokazali, da ne umejo, ali pa nečejo — kar je vsekako še večje obsodbe vredno — posluževati se svoje večine. Doslej bi bil prisegal na to, da se mej zdravniki nahajajo najbolj napredni elementi, odslej pa je to moje prepričanje zlasti glede nekaterih zdravnikov slovenskih zeló omajano.

Neugodno me je tudi dirnilo, da se je filhar-

kar so želeli, da grof Taaffe ne misli izpolniti najglavnejše zahteve Čehom. Potem list večini češkega deželnega zbora predbaciva, da je kriva, da se je upal Taaffe tako odgovoriti. Če se češkemu deželnemu zboru ni zdelo umestno, da bi se sedaj uresničilo češko državno pravo, potem se pač od vlade ne more zahtevati, da bi to zmatrala za umestno. Češki narod bode pa že skrbel, da se češko državno pravo več ne odstavi z dnevnega reda.

V deželnem zboru češkem je po Božiči pričakovali hudega razpora mej Mlado- in Staročehi. Poslednjim je Taaffe storil kaj slabo uslugo s svojim odgovorom na Plenerjevo interpelacijo. Ta odgovor bodo Mladočehi znali dobro porabiti za napade in agitacije proti Staročehom. Porabili bodo vsako priliko, da spodblijejo upliv v staročeske stranki mej narodom, zlasti ker se bližajo nove volitve za državni zbor.

„Neues Wiener Tagblatt“ je izvedel iz Požuna, da sta se **Mladočeha** dr. Engel in doktor Vašaty nedavno v Požunu bila sešla z dvema članoma ogerske nezavisne stranke. „Vaterlandu“ se dozdeva ta shod skrajnih elementov kaj verjeten in svetuje konservativcem, da naj vse sile napno, da se odpravijo gotova preporna vprašanja, če se hočejo znebiti neprijetnih sitnostij. Nam se dozdeva, da si je Dunajski židovski list to vest izmislil, da bi počrnil češka politika, češ, da se bratita z največjimi sovražniki slovanstva.

Večina **konservativnih** listov se odločno izreka proti osnovi Lienbacherjevega katoliškega centra. Omenili smo že, da se je proti Lienbacherju odločno izrekel „Grazer Volksblatt“ in danes nam je pristaviti, da jednako sodita tudi „Salzburger Chronik“ in „Vorarlberger Blatt“. Lienbacher si torej ne more pridobiti večine nemških konservativcev proti Slovanom.

Mej **protisemiti** ni več jedinosti. Dr. Pattai in njega tovariši se nečejo več družiti z ultranemškimi „Schönererjem“. Dr. Pattai obsoja prusicizem Schönererjev in hoče ostati veren Avstrijec. Te dni je na nekem shodu na Dunaji dr. Pattai opravičeval postopanje svoje. Mej drugim je pripovedoval sledečo zanimivo dogodbo. V marci odposlala je zveza nemških nacionalcev Bismarcku nek brzojav, na katerem je bil prvi podpisan profesor Fiegel. Drugi dan je pa Fiegel dobil od Bismarcka odgovor, da najbolje spolnuje dolžnost kot Nemec, če je zvest podložnik države svoje. Profesor Fiegel se je jako čudil, ko je dobil brzojavko, kajti njega in doktor Pattai niti zraven ni bilo, ko se je brzojavka odposlala. S taistega časa se pa dr. Pattai neče več družiti s Schönererjevci.

Vnanje države.

V „Ruskem Vjestniku“ je bivši diplomat Tatišev priporočal nov način za rešenje **bolgarskega** vprašanja. Priporočla namreč, da bi Rusija več tako ne prezirala Bolgarske in se bolj zanimala za njo. Rusija mora stopiti v neposrednje odnose z Bolgarijo. Bolgarom je le treba sploh pokazati, da ima car voljo, pa se bodo udali in s hvaležnostjo uklonili. Da se pa dobi zaupanje Bolgarov, treba pretrgati vse zveze z emigranti in odstraniti njih posredovanje mej Rusijo in ljudmi, ki imajo v Bolgariji oblast v rokah, kateri so pokazali, da neso le navidezni regenti in usiljenci, temveč pravi vodje bolgarskega naroda, naj so že slabi ali dobri. Če se Rusija začne pogajati z njimi, se bode položaj pojasnil. Ruska diplomacija mora popustiti pasivno postopanje in se poprijeti dela. Če bi bolgarski vodje se ne hoteli udati, morajo pa čutiti rusko pest. Sedanji čas je za Rusijo posebno ugoden. Mej Rusijo in Bolgarijo so le nesporazumljenja, ki se morajo odpraviti. „Sankt-Peterburgskaja Vjedomosti“ mislijo, da bi Tatiševa predlog pripeljal do vojne,

katero pa Bolgarija vredna ni. „Novoje Vremja“ pa piše, da Tatišev stvari preveč optimistično sodi. Bolgarska bode vedno sovražna Rusiji. Morda bode kedaj čas prisilil, da se vodje Bolgarije uklone Rusiji, a glavno načelo politike bolgarske bode vedno sovraštvo do Rusije.

Zbornica **francoska** zavrpla je z veliko večino volitev Boulangerjevega pristaša Laura. Poslanec Granger je stavil predlog, da se pomilosté politični zločinci, mej drugimi tudi oni, katere je obsodilo državno sodišče. Minister Thevenet se je izrekel proti temu, da bi se pomilostile osebe, katere je obsodilo državno sodišče, osebe, ki se hotele deželo spraviti v velike zmešnjave. Milejšje hoče pa vlada postopati proti prestopnikom pri strajkih, če dotičniki neso napadali oseb ali tujega imetja.

Socijalni demokratje postavili so že za bodoče volitve za **nemški** državni zbor nič manj nego 206 kandidatov, kacic 25 jih pa še postavijo. Seveda bode večina teh kandidatov propala, a v 30 do 40 volilnih okrajih utegnejo prodreti, v mnogih družih okrajih pa dobiti znatne manjšine.

Domače stvari.

— (Državni zbor) snide se zopet dne 21. januarja. Tako čitamo v nemških listih.

— (Osobna vest.) Gospod Blumauer rodom Ljubljčan, ki je dolgo let posloval kot uradnik pri Ljubljanski pošti, posebno pri izdaji časnikov, in bil zadnji čas blagajnik pri pošti v Beljaku, imenovan je poštним oskrbnikom v Judenburgu na Zgornjem Štajerskem.

— (Imenovanje.) Vladni kancelist gosp. Jakob Draxler imenovan je okrajnim tajnikom na Kranjskem.

— (Mestna hranilnica Ljubljanska.) Večkrat smo že slišali, da ljudje, zlasti po deželi mislijo, da je mestna hranilnica Ljubljanska le „posojilnica“, t. j. zavod, ki le daje posojila na zemljišča. Temu nasproti moramo povedati, da mestna hranilnica tudi vsprejema denar, t. j. da ljudje lahko ulagajo svoj denar v mestno hranilnico, katera daje 4 % obresti, in sicer imajo ulagatelji to dobroto, da jim teko obresti takoj drugi dan po uložnem dnevu. Poleg tega pa ne smemo pozabiti, da je poroštvo za mestno hranilnico prevzelo mesto Ljubljana, tako, da kdor nalaga denar v mestno hranilnico, ima gotovo varno naložen denar.

— (Ljubljanski vodovod.) Pred dvema dnevoma pričeli so nasproti g. Trtnikovi hiši v Trnovem pod Gradaščico kopati rov, da zvežejo Krakovskega predmestja cevi z onimi v Trnovem. Delo je jako mučno, ker je treba vodo zajezovati, za kar je nalašč napravljen jez. Prihodnji mesec bode g. tesarski mojster Pust zvezal vodovod preko Ljubljanice pri sv. Jakoba mostu, kar bode ako voda narase tudi težavno delo. Pri mesarskem mostu, zvežejo se vodovodne cevi šele tedaj, ko se zgradi novi most, mesto dosedanega.

— („Brusa“) izšla je včeraj zadnja letošnja številka z zelo raznovrstno vsebino in mnogimi podobami. Uredništvo naznanja v „Vabilu na naročbo“, da je pridobilo več sotrudnikov, mej drugim bode takoj v prvi številki dobroznani humorist g. Vinko Lapajne, začel pripovedovati, kako ga je Anže

➡ Dalje v prilogi. ➡

monični družbi dovolilo, podaljšati rizarite do fassadne črte. To pa ne zaradi dovoljenja samega, marveč zaradi nagibov. Trdilo se je, da je to potrebno iz arhitektoničnih oziror, dasi nihče še ni videl načrta na podlagi nove stavbinske črte, dasi jaz pri skromni svoji pameti ne umejem arhitektonične elegance in krasote, ako se itak že jako tesna ulica ob Kastnerjevi hiši še bolj potisne vkupe, da bode popolnoma podobna onim ne baš vonjavim in samo podganam in mačkam pristopnim zagatam mej posamičnimi hišami v Gospodskih ulicah.

Filharmonični družbi, ki nam je sicer skrajno protivna v vsacem oziru, naj bi se makari dovolilo, da v zaprošenem mislu razširi zgradbo svojo, a s takimi nagibi ne. Nobena sofistika ne more opravičevati, da se bodeta ulici ob Kastnerjevi in Kirbiševi hiši zožili, da bode vsled tega arhitektonika kaj pridobila. A pri nas je že takó, da smo v gotovih slučajih kar iz sebe. Kako slovesno se je pro povedovalo, kako uzorno bodo nune priredile novo svoje poslopje v „Zvezdi“. Železja v oknih niti videti ne bode. In sedaj? Le malo odprito oči in če nemate mreene na njih, uvideli boste, da je „obljubiti in dati preveč“.

Isto tako je z bodočo „Tonhalle“. Zaradi lepih Keesbacherjevih očij šli so gospodje v ogenj in z

oduševljenjem se je ukrenilo, da se imata dve itak jako ozki ulici še bolj skrbiti in kar je filharmonična družba zmatrala samo za „wünschenswert“, bilo je nekaterim gospodom „conditio sine qua non“.

Jaz bi bil o tej zadevi drugačnih mislij. Rekel bi bil: Ulice Ljubljanske so itak že jako ozke, nikakor jih ne moremo še bolj stisniti, kajti vsaka hiša potrebuje zraka in svetlobe, kakor sta tudi izrecno poudarjala gg. sosedu Kastner in Kirbiš. Sicer nas pa bode le veselilo, ako se skoro zgradi „Tonhalle“. Gledališko pogorišče je sramota za mesto, ondu se vidi zares „zaplankan svet“, vrhu tega pa vidiš ob večernih urah, kako se izgublja mej podrtine razni zaljubljeni pari in druge osebe vsled naravnega nagona. Podrtijo in planke gledali smo že dosti dolgo, skrajni čas je torej, da nam doktor Keesbacher vzpostavi kaj monumetalnega, vsaj do majnika poslednjega leta, da ga morda še vidimo, kako bode v „Tonhalle“ uro navijal.

V velikej radovednosti, kako bode baš doktor Keesbacher z zdravstvenega stališča „urbi et orbi“ razlagal korist ozkih ulic, poslavljam se za danes v veseli nadi, da se zopet vidimo, če ne prej, pa vsaj v „Tonhalle“.

Kafol iz Šebrelj v koši nosil v Pariz in nazaj. „Brus“ stane za vse leto 4 gld., za pol leta 2 gld.

— (Deželni okrajni zdravniki na Kranjskem.) Po sklepu deželnega odbora kranjskega imenovani so naslednji gospodje stalnimi okrajnimi zdravniki: dr. Anton Arko za Škofjokloko, dr. Alojzij Homan za Trebnje, dr. Alfred Mahr za Rateče, dr. Janko Marolt za Vrhniko, dr. Dušan Perišić za Lož, dr. Josip Wurner za Kostanjevico; začasni deželni okrajni zdravniki so imenovani gospodje ranocelniki: Fran Pachman za Ilirsko Bistrico, Valentin Brvar za Novomesto, Engelbert Rusbach za Cerknico, Fran Finz, za okolico Ljubljansko, Eduard Globčnik za Kranj, Jakob Lukan za Zatičino, Rudolf Lukež za Trzin, Ignacij Mohorčič za Mokronog, Julij Mayer za Planino, Jurij Oblak za Litijo, Anton Pavlin za Črnomelj, Ivan Poš za Žužemperk, Ferdo Salloker za Metliko, Fran Sauran za Radovljico, Ivan Šuntar za Idrijo. Za 5 mest (Kočevje, Velike Lašče, Ribnico, Kamnik in Prevoje) se bodo zdravniki v kratkem imenovali za druge kraje pa ni kompetentov.

— (Iz deželnega šolskega sveta štajerskega.) Mej drugimi so imenovani: gosp. Ivan Knapič nadučiteljem pri sv. Antonu pri Leskovci; g. Terezija Romih učiteljico na Vidmu pri Krškem, g. Ferdo Lang, podučiteljem v Ločah.

— (Božične počitnice) na tudeželnih srednjih šolah pričnejo se jutri, ker je naučni minister odredil, da je tudi v ponedeljek, 23. t. m. prost dan.

— (Pevski večer) ima jutri v nedeljo dné 22. t. m. pevsko društvo „Slavec“ v gostilni pri „Virantu“. — Gospodje pevci vabijo se priti v obilem št. vilu.

— (Shod čevljarjev) pri katerem bode razgovor o ustanovitvi zadruga s surovim blagom (Rohstoffgenossenschaft), vršil se bode na sv. Štefana dan, ob 10. uri dopoldne v Lozarjevem steklenem salonu na sv. Jakoba trgu, katerega shoda naj se vsi čevljarji mojstri udeležijo.

— (Srbski velikošolci v Gradci) nameravajo ustanoviti novo društvo „Stražilovo“, ker je akad. društvo „Srbadijo“ politično oblastvo razpustilo.

— („Matica Hrvatska“) doposlala nam je izvestje o svoji redni skupščini dne 15. t. m. Iz poročila izbornega tajnika g. Ivana Kostrenčiča posnamemo, kako krasno se razvija velevažni ta zavod. „Matica Hrvatska“ ima svojo hišo, vredno 60.000 gld., razven tega pa v gotovini do 60.000 gld. kapitala, vkupe 120.000 gld. Število članov pomnožilo se je za 482 in je sedaj vseh vkupe 7.247. Dobitkov bilo je 29.765 gld. Predsednikom izvoljen je vseučilišni profesor g. Tadija Smičiklas. V književni odsek izvoljeni so: podpredsednikom Jos. Eug. Tomič, odborniki: dr. Mišo Kišpatič, Evgen Kumičič in dr. Luka Marjanovič. V gospodarski odsek: podpredsednikom Rad. Lopašič, odbornikom gosp. Anton Eisenhuth.

— (Slovanstvo v svyh z pēveh.) Tega izvrstnega dela (izdajatelj g. Ludvik Kuba v Podčrbradech) izšel je 46. zvezek. V njem nahajajo se nastopne slovenske pesmi: „Konjička mam bistrega. — Ena tička priletela. — Dobro jutro Bog daj! — Sveti Jožef, stari možek. — Dvanajst je že ura bila. — Škerjanček poje. — Eno si zapojmo. — Le sijaj, sijaj, sonce. — Gorših fantov na svetu ni. — Čuk se je oženil. — Oj ljubica moja, podaj mi roko! — Ti drugi se ženijo. — Kaj boš za mano hodil? — Delaj, delaj, ljubca pušle! — Pobič pa hod' po gartelcu. — Dobil sem pisnice. — Lan' sem se ženil.“ — Posamičen zvezek stane 40 kr., vsa zbirka slovenskih pesmij (osem zvezkov) 3 gld. 20 kr.

— (Loterijski dobitki 2400 gld.), katere je zadela neka tukajšnja ženska, zanimal je že dlje časa posebno loterijsko občinstvo. Ta ženska došla je k neki gospe, ki tudi ni baš nasprotnica male loterije in jej pripovedala, da so se jej kaj dobre „numare“ sanjale, a da nima denarja, da bi stavila v loterijo. Naj jej torej posodi v ta namen. Gospa, kakor se je sprva pravilo, je bila takoj zadovoljna, a je neki pristavila, da bosta imeli vsaka polovico dobitka, ako pride terna. Dotična žena stavila je številke, prišle so, a ni dala polovice dobitka, nego je le vrnila 2 gld. Slučajno izve gospa o dobitku, takoj ovadi žensko in prišla je

pred sodišče, katero pa je žensko glede goljufije zatožbe oprostilo, gospo pa zavrnilo na civilno-pravno pot.

— (Naučno ministerstvo) je odločilo v nekem posebnem slučaju, da to, da je kdo pod kuratelo, ga še ne ovira prestopiti v drugo vero, kajti zakon z dne 25. maja 1868 le zahteva, da mora biti dotičnik v takem stanju, da ne izključuje samostojnega svobodnega prepričanja. Trditi se pa nikakor ne more, da bi osebe, ki so pod kuratelo, kedaj ne bile v takem stanju.

— (Trst obsojen.) Z Dunaja se nam piše: V pravdi Tržaške občine proti državi, kdo da ima trpeti svoto, katero so poneverili mestni uradniki Tržaške davčne administracije, je odločilo upravno sodišče v prid državi. Tržaško mesto bode moralo poplačati poneverjenih 57.000 gld.

— (V Drtiji) v Kamniškem polit. okraji, bili so pri občinski volitvi izvoljeni, in sicer županom Ivan Hušnikar iz Drtije, odbornikom pa Ivan Javoršek iz Vahtenberga in Jakob Pič iz Spodnje Dobrave.

— (Zoper trtno uš) priporočale so se doslej le ameriške trte. Zadnji čas pa je posebno pozornost vzbudila na Hrvatskem v gozdih divje rastoča trta „Vinica“, katere ne ugonobi noben mrčes. Veščaki mislijo, da bode za cepljenje tudi jako sposobna. Baron Babo v Klosterneuburgu se sedaj temeljito bavi s hrvatsko trto „vinico“.

— (Mlekarska zadruga na Idrijskem.) Idrijsko, bolj Idrijsko (od Idrije, ki teče poleg) je precej velika in premožna vas četrte ure od Kobarida proti Tolminu. Poleg rodovitnega polja imajo občinarji ogromen del občinskih gozdov, katere so si razdelili. In ker imajo še najlepše senožeeti na Kolovratu in Matajurji, cvete tam živinoreja. Da bi jim pa živinoreja dajala kolikor mogoče več dobička, osnovali in ustanovili so si mlekarsko zadrugo, ki je od vlade potrjena in postavno uravnana. Vlada je priskočila na pomoč s primerno podporo, da so mogli sezidati primerno mlekarnico. Od začetka je bilo le malo vaščanov unetih za to prekoristno podjetje. Zdaj je pa v zadrugi že 41 gospodarjev, ki dajejo na dan do 500 in po zimi do 800 kg mleka. Iz mleka delajo najpoprej surovo maslo, katero prirede po umetnem načinu, da se dolgo časa ohrani, a vsak modelovan kos nosi ime „Idrijsko“. To surovo maslo pošilja nek prekupec menda v inozemstvo. (Bolje bi bilo, da bi zadruga neposredno, to je naravnost razpošiljala svoje blago, ker bi ostal potem ves prekupčev dobiček doma. Takega kupca dobiti pa ni težko, kajti za dobro blago je kupcev vedno dosti). Iz posnetega mleka delajo potem precej okusen sir, na teden 100—150 kg, a prodajajo ga po 28—30 kr. kg. Iz siratke delajo konečno „skuto“ za domačo rabo. — Razvidno je torej iz teh vrstic, kako koristna je taka zadruga. Opominjali smo že nekdanje Idrijčane, da naj lepo složno napredujejo, kajti z združenimi močmi povzdignejo lahko ravno s to zadrugo blagostanje svoje vasi do one višine, kakor ni v nobeni drugi vasi na Tolminskem.

— (Obsodba.) Pri porotnem sodišči v Gradci so dne 3. decembra dva obsodili na vešala: deklo M. Grossschädel, ki je bila svoja dva otročiča vrgla v potok Mühlbach in Jož. Königa, ki je z nožem umoril posestnika L. Gissinga ter ga potem oropal.

— (Novomeška čitalnica) priredi v nedeljo dne 22. decembra 1889 gledališko predstavo: „Deborah“, narodna igra v 4 dejanjih. Spisal dr. S. H. Mosenthal, poslovenil Fr. Cegnar. Začetek ob polu osmih zvečer.

— (Narodna čitalnica v Mozirji) vabi častite udeležence k rednemu občnemu zboru v društveno dvorano na Silvestrov večer ob 6. uri.

— (Tržaško podporno in bralno društvo) priredi dne 5. januarja 1890 (nedelja pred sv. Tremi Kralji) veliki ples, v redutni dvorani gledališča „Polit. Rossetti“ (uhod iz ulice Chiozza). Godba c. in kr. pešpolka št. 87. Ustopenina 50 nvč. brez izjeme za osebo. Začetek 8 1/2 uri zvečer. Ustopenice k plesu se prodajajo že sedaj v društveni uradnji, ulica Caserma 13; v kavarnah „Commercio“ in „Tedesco“; pri g. M. Kérzetu, trg S. Giovanni 1; pri g. A. Kalanu, ulica Caserma 6; pri g. I. Prelogu, trgovci, ulica Molino a vento 3; pri vseh članih društvenega vodstva in odbora, kakor tudi dne 5. januarja zvečer pri blagajnici v redutni dvorani. Vsem častitim družabnikom in družabnicam se naznanja ob jednem, da bode 31. decembra t. l.

v društvenih prostorih domača zabava ali Silvestrov večer, kamor se uljudno vabijo.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Budimpešta 20. decembra. Finančni minister dovolil, da se bode bolgarsko posojilo v znesku 30 milijonov beležilo na tukajšnji borzi.

Budimpešta 20. decembra. Nemško gledališče popolnem pogorelo in se zrušilo. Ogenj se je začel 3 1/2 uri ter se silno hitro razširil, hipoma sta bili prvi dve nadstropji v plamenu. Vsa gasilna društvo delovala so s skrajnim naporom, a rešitev bila je nemogoča. Vsled velike vročine se premični predmeti neso mogli rešiti. Jako dvomljivo je, da bi se tukaj dovolilo novo nemško gledališče.

Budimpešta 20. decembra. Tukajšnje nemško gledališče je zvečer pogorelo in se zrušilo. Garderobo so rešili. Nad 200 osob brez zasluzka. Sosedne hiše so se obvarovale, dva ognjegasca težko ranjena. Gledališče še gorí in se bode ogenj morebiti še le jutri udušil.

Beligrad 20. decembra. Danes došla uradna vest, da je Mahmud bej imenovan turškim poslanikom v Belemgradu.

Madrid 20. decembra. Kralj je okrevaj in ustane danes iz postelje.

Pariz 20. decembra. Brazilsko poslanstvo dobilo včeraj iz Ria de Janeiro brzojavko, da se je nekoliko vinjenih vojakov v odsotnosti častnikov spuntalo, a so jih hitro ukrotili. Vlada s krepko roko vzdržuje red in bode pravično postopala.

Peterburg 20. decembra. (Izvestje Havasovo.) Rusko vojno brodovje pomnožilo se bode v kratkem in dobi v Črnem in Baltijskem morju po dve novi veliki oklopnici in več torpedovk.

Berolin 20. decembra. „Reichsanzeiger“ javlja: Cesar imel je dobro noč in bil dopoldne groznice prost. Popoldne bode za par ur ustal iz postelje.

Toulon 20. decembra. „Gymnote“ nadaljuje svoje poskušnje pod morjem. Včeraj plul je križema po pristanišči ter se točno ogibal verigam, vrvim in sidrom in prav lahko premikal se celo pod oklopnici. Podmorska ta ladija je tako napravljena, da mora poveljnik gledati na vse strani in da tudi lahko razločuje globino. Vprašanje podmorske plovbe je s to ladijo srečno rešeno.

London 21. decembra. Salisbury dal v Lizboni izročiti noto proti postopanju portugalskega agenta v Zambeškem ozemlju. Nota je spisana v jako energičnih besedah, pretuje pa ni v njej nobene.

(Portugalski agent major Serpa Pinto prisvojuje razne afriške rodove za Portugalsko. Ko je v okraji Nijasi svet meril, da bi napravil železnico, napal ga je rod tamošnjih domačinov, Makololo Serpa Pinto pa je napadovalce sijajno odbil in tem povodom zaplenil tudi dve angleški zastavi. To in pa, da je sultan mokangirski postal vazal Portugalske in da so ga začeli posnemati še drugi rodovi, razburilo je Angleže. Uredn.)

Razne vesti.

* (Testament kardinala Ganglbauerja.) Predvčeraj dopoldne odprla se je pri okrajnem sodišči notranjega mesta Dunajskega, kardinala Ganglbauerja oporoka. Oporoka je kratka, brez vseh formalnosti, jako stvarna. Pisana je koncem novembra, ko je že kardinal bil hudo zbolel. Vsa zapuščina kardinalova znaša kacic 45000 gld. in sicer 35000 v vrednostnih papirjih in 10000 v dragocenostih. Univerzalni dedič je Dunajski cerkveni stavbeni zaklad, kateri je lani sam kardinal osnoval. Svojim 8 bratrancem in sestričinam je zapustil po 2000 gld., Dunajskim uboščekom pa 3000 gld. Siužabništvo dobi za šest mesecev izplačano plačo; potem je kardinal prelato Kremsmünsterskemu, dolgoletnemu prijatelju in zaupniku, kanoniku Seidlu in še nekaterim drugim prijateljem volil več dražih stvari za spomin. Da je kardinal ostavil tako neznatno zapuščino, ko je vender imel tako visoke letne dohodke, da se razlagati s tem, da je v svojem življenju jako mnogo razdelil v dobrodela namene.

* (Vojake pri povozih), kateri nemajo ravno z vožnjo opraviti, bodo sedaj oborožili s puškami, da se bodo mogli braniti sami proti napadom sovražnikovim. Vojna uprava se je že za

bosenske okupacije bila preverila, kako pomanjkljivo je oboroženo vojaštvo pri povozih, in boče sedaj to pomanjkljivost popraviti.

* (Rusija) dosedaj nema tobačnega monopola, ki Avstriji in Franciji donaja lepe dohodke. Sedanji ruski finančni minister Višnjegradski, ki jednako marljivo išče, kakor pri nas Dunajevski, kje bi našel kak predmet, da bi ga obdačil in tako povečal državne dohodke, je tudi spoznal, da bi se dalo iz tobačnega monopola za državno blagajnico pridobiti nekaj milijonov. Začel je to zadevo študirati in plod njegovih študij je, da bodo leta 1891. v Rusiji že uveli tobačni monopol.

* (Ruska podunavska parniška družba.) Prihodnjo pomlad boče baje Gagarinova parobrodna družba razširiti vožnjo do Budimpešte. S. rva boče dovažati le ruski petrolej čistilnicam v Budimpešti.

* (Orijske železnice.) Ker so se za nekaj časa pretrgala pogajanja mej avstroogersko državno železniško družbo in baronom Hirschem, se je sploh mislilo, da iz vse stvari ne boče nič. Temu pa ni tako, pogajanja se bodo zopet začela v januarju, ko se baron Hirsch vrne v Pariz s Škotskega, kjer sedaj biva in potem družba prevzame obrat orijskih železnic. Dosedaj se neso mogli sporazumeti, ker Hirsch zahteva, da se mu za delnice, ki jih boče izročil, prizna tako obširna glasovna pravica, da bi ga glavni delničarji ne mogli majorizovati, družba pa misli, da v interesu glavnih delničarjev v to privoliti ne more.

* (Ruska pšenica) izvažala se zadnji čas v precejšnjih množinah v južno Ameriko, zlasti v Brazilijo in Argentinsko republiko, kjer jo rabijo posebno za setev. Domača pšenica v južni Ameriki je slaba, zato boče uvesti boljše, ruske vrste.

* (Stanley-u) je več trgovcev indijskih izročilo v srebrnej kaseti adresno, v kateri se mu zahvaljujejo, da je Srednjo Afriko odprl trgovini.

* (Veliki štrajk stavcev) je v Švici. V nedeljo v Bernu še gledaliških listov neso mogli tiskati, temveč so jih avtografirali. „Bund“ se tiska v Cürihu v prav majhni obliki. Poleg tega pa izhaja, kakor leta 1870 na Dunaji začasni list „Normal-Zeitung“, ki se priklada švicarskim listom.

* (Razstava v Novem Jorku.) Za to razstavo delajo se v Ameriki velike priprave in pričakovati je, da boče prekosila vse dosedanje razstave, kar bi ne bilo čudno, ker Američani so jako podjetni. Garancijska glavica se hitro zbira, dosedaj so samo v Novem Jorku podpisali že nad 3 milijone dolarjev. Te razstave udeleži se oficijalno tudi Avstrija. Kakor izvedenci priporočajo, naj bi Avstriji poslali na razstavo posebno predmete umetne industrije, ker le ti bi se utegnili izvažati v Ameriko. Za našo tekstilno industrijo pa Amerika ni pravo trgovišče, ker je ondu domača tekstilna industrija jako razvita in ker uvoz ovira previsoka carina. Želeto je, da bi se dale podpore nekaterim manjšim obrtnikom, da bi se mogli udeležiti razstave. Posebno bodo pa seveda na razstavi v Novem Jorku zastopane razne ameriške države. Kdor boče imel potrebnih denarnih sredstev in čas, da leta 1892 pohodi Novi Jork, videl boče, kako hitro da napreduje novi svet, da je v marsikakem oziru že prekosil starega.

* (Visoka starost.) Kijevski časniki javljajo, da živi ondu meščanka U. Pet. Kozolecka, ki je po svoji starosti najbolj častitljiva izmej tamonšnjih prebivalcev; ona živi že drugo stoletje in ima 120 let. Rodila se je v kraji Tripolje Kijevskega okroga in preselila se v svoji mladosti z očetom v Kijev. V 23. letu svoje starosti se je omožila; njen oče je dolgo služil v Delovem dvoru in bil mizar. Kozolecka je imela 12 otrok, iz kojih ima šestorojenec zdaj 70 let, živi tudi v Kijevu in se peča s čevljarstvom. Najmlajše hčeri je že minolo 50 let. Navzlic svoji starosti je Kozolecka ohranila na toliko svoje sile, da se še zdaj ne ogiblje fizičnega dela. Samo vid je začel zadnja leta slabeti, kar se pa tiče spomina, se je on ohranil v čudapolni meri. Ona prekrasno pomni obisk Kijeva v 1781. letu velikim knezom Pavlom Petrovičem in pripoveduje, da so se pri vzprejemanju carjeviča denarji med narod metali. Ravno tako se še spominja na čase, ko je sedanji Kreščatih (del K.) predstavljal malodostopne dobrave, iz katerih so večkrat hudobneži napadali neskrbne meščane, ko so hodili iz jednega dela mesta v drugega. V onih starih časih bil je še običaj, da so morali vsi Kijevski meščani na dan spomina Makabejcev in v praznik „Bogojavljenja Gospodovega (sv. tri kralji) na Dnjeper prihajati k „vodoosveščenju“, se ve v kazaški obleki in vojni opravi. Kdor se ni javil, moral je kazni plačati. — Zanimiva starica dobi 3 rub. penzije na mesec od Kijevskega dobrodelnega društva.

* (Podmorski parnik.) Posrečilo se je zgraditi parnik, ki plava pod vodo, o kakršnem piše že Jules Verne v svojih romanih. Tak parnik poskušali so danes teden v Toulonu. Preplul je pod vodo nad 1200 metrov. Napravljen je tako, da se lahko pogrezne v vodo, kolikor kdo boče in obrne, kamor se boče.

* (Napad na pismonošo.) Iz Londona se poroča o napadu na pismonošo. Zlodeja sta vse pripravila za veliko premetenostjo, da se jima načrt ne ponesreči. Najela sta v Hatton Gardenu, v onem delu mesta, kjer biva največ trgovcev z dijamanti sobo.

Pismonoša prinesel je priporočeno pismo. Ko se je jeden pripravil, da podpiše receptis, planil je drug na pismonošo. Da bi ne mogel kričati, potlačil mu je jeden hitro nekaj v usta. Potem sta ga omamila s kloroformom. Ko se pismonoša ni več zavedal, sta mu lahko vzela usnjato malho, v kateri je bilo več priporočenih pisem z denarjem, nekaj denarja v gotovini in 32 zavitek z dijamanti, ki so bili prišli iz južne Afrike, ter so bili strašno velike vrednosti.

* (Iz Rima) se brzojavlja, da se je v Magdalen unela zaloga premoga tamošnje ladjodelnice. V tej zalogi je nad 40.000 ton premoga. Pomorščaki, delavci in kaznenci gasé ogenj. Minolo bode pa najbrž več tednov, predno bode ogenj popolnoma pogasen. Vreme je mirno. Ko bi pa nastal še kak vihar, bati se je neizmerne škode.

* (Kmetijski dvoboj.) V Ventimiglii sta se dva kmeta sprla zaradi neke njive in ker se drugače nesa mogla sporazumeti, sta sklenila, da se bodeta dvobojevala, kakor delajo gospodje. Ker nesa vajena sukati sabel in mečev, in samokresov nesa imela, sta si za orožje zbrala puški. Točno, kakor sta se dogovorila, prišla sta na borišče in se postavila drug proti drugemu brez sekundantov. Jeden je štel do tri, potem sta hkratu ustrelila ter se v istem trenutku mrtva zgrudila na tla. Jeden je bil zadet v glavo, drugi v prsi.

* (Vožnja okrog sveta.) Mis Bly, dopisnica lista „New-Yorker World“, ki je sklenila v 79. dneh priti okrog zemlje, so že prekosili. Kdo bode pa tudi tako počasi potoval. Dne 14. nov. je omenjena dama nastopila potovanje okrog sveta. In dve uri pozneje je sodelavec „New-York Herald“ nastopil tudi potovanje okrog zemlje in je damo že v Calais-u dohitel, v Brindisi je pa prišel jedno uro poprej nego omenjena dama, dasi se je pravčasno odpeljal s poštnim parnikom v Indijo. Omenjenega dne je vprašal izdajatelj: „Cosmopolitan Magazine“ sodelavko svojo mis Elizabeto Bissland, če bi hotela potovati okrog zemlje. V jednej četrti ure je sodelavka že odpotovala iz Novega Yorka v San Francisko in od tod se skozi Japan, Kitaj, Indijo, Sueški prekop, Brindisi-Calais zopet povrne v Novi York. Nadeja se, da boče prekosila oba tekmeča, ter bode prišla okrog zemlje v 72 dneh.

* (Kroglice) iz repetirk z malim kalibrom ne razdrobe tako kosti, kakor kroglice iz družik pušk, temveč so rane, katere napravijo bolj podobne urezinam nego ustrelinam, zato se bode take rane tudi raje celile. Potem takem bodo nove puške ne le najboljše temveč tudi najhumanejše.

* (Velik požar.) Ogenj uničil je velike mline družbe Grattoni v Collegnu na Laškem. Škode je 2 milijona frankov. Človek ni noben poginil pri tem velikanskem požaru.

* (Prepir za dedščino.) V Bolzanu je umrla 1882. leta gospa Ana Bernhart, soproga upokojenega računskega svetnika v finančnem ministerstvu, gospe Frana Bernharta. Volila je zavodom v Bolzanu znatne zneske, končni stavek oporoke se pa glasi: „Ostanek svojega premoženja 4000 gld. zapuščam ubožcem in cerkvenim namenom“. Ime kake občine pa v oporoki ni izrečeno. Interesovane so pa pri tej zapuščini Dunajska občina, ker je pokojnica dolgo časa bivala na Dunaji, Bolzanska občina in župnija, kjer je pokojnica umrla, občina Eppan in župnija Giralan, ker je pokojnica doma iz župnije Giralan, Eppanske občine. Dunajski magistrat se je že odrekel pravici. Drugi udeleženci se pa sedaj pogajajo, če se ne bodo mogli sporazumeti, bode razsojevalo stvar še sodišče in oziroma cerkvena oblast.

Vabilo k naročbi.

Z novim letom stopi „Mir“ v svoje deseto leto. Krepko se je v pretečenih deveterih letih potegoval za pravice slovenskega ljudstva in budi narodno zavest mej Slovenci, posebno na Koroškem. Pridobil si je mnogo prijateljev, pa tudi nasprotniki naši ga ne prezirajo. Dokler ga pa nasprotniki ne prezirajo in na njega streljajo, smemo biti prepričani, da stori svojo dolžnost.

Zato se z mirno vestjo zopet obračamo do naših prijateljev in dobrotnikov, ki so do sedaj podpirali naš list ter jih prosimo, naj nam tudi v prihodnje ne odtegnejo svoje pomoči. Vse dosedanje naročnike pa prav uljudno prosimo, naj nam ostanejo zvesti tudi še v prihodnjem letu ter skušajo razširjati „Mir“ tudi v onih krajih, kjer je imel do sedaj le malo naročnikov. Borba naša je težavna; kajti poleg truda in dela trpimo tudi še gmotno škodo. Vender bočemo vstrajati tudi v bodoče na delu v prid in napredek milega nam slovenskega naroda.

Kakor do sedaj, bo delal „Mir“ tudi zanjprej prav v duhu njegovega začetnika ranjkega Andreja Einspieler-ja po geslu: „Vse za vero, dom in cesarjal“.

Naročnina naj se blagovoli pošiljati v Celovec pod napisom: Upravišтво „Mira“.

Kdor lista zanjprej neče več prejemati, uljudno prosimo, naj blagovoli poslati prvo številko nazaj, da vemo, v kolikih iztisih imamo list tiskati.

Bog daj vsem bralcem „Mira“ srečno novo leto!

Lastništvo in uredništvo.

Izjava.

Ker je prinesla Graška „Tagespošta“ o dozdanjem pisarniškem ravnatelji „Južno-štajerske hranilnice“ ob jednem tajniku „Posojilnice“ v Celji, gospodu Maksu Veršec-u v telegramu iz Celja notico, da je on nekemu tukajšnjemu obrtniku dal na razpolaganje več tisoč goldinarjev pod baje nenavadnimi pogoji, in da je slednjemu zaradi njegove insolvence baje grozil z revolverjem, katerega so mu potem vzeli in izročili c. kr. državnemu pravdnistvu, in ker politični nasprotniki slovenskega naroda skušajo, to časnisko vest v žurnalih, posebno pa v privatnih krogih na nečuden način agitatorično porabiti zoper „Južno-štajersko hranilnico“, izjavljate spodaj podpisani ravnateljstvi s tem sledeče:

„Južno-štajerska hranilnica“, kakor tudi „Posojilnica“ v Celji nimate in niste imele z omenjenim privatnim poslom gosp. Maksa Veršeca, katerega je poslednji s svojim lastnim premoženjem podvzel — nobene zveze, kar je glede „Južno-štajerske hranilnice“ državni komisar pri reviziji, katera je bila povodom omenjene časniške vesti, tudi izrecno konstatoval. Omenjeni posel gosp. Maksa Veršec-a bil je obema podpisanimi denarnima zavodoma neznan in se je sklenil, kakor se je poizvedelo, že ob času, ko še „Južno-štajerska hranilnica“ niti obstala ni. Gosp. Maks Veršec izstopil je že tudi iz ravnateljstva obeh teh zavodov prostovoljno zato, da ne bodo mogli njegove osebe rabiti za agitacijo zoper ta dva zavoda in bili so vsi posli, katere je vodil v najpopolnejšem redu.

V Celji, dne 19. decembra 1889.

Za ravnateljstvo „Južno-štajerske hranilnice“:

Dr. Ludovik Filipič l. r.,
predsednikov namestnik, odvetnik.

Lovro Baš l. r.,
ud ravnateljstva, c. kr. notar.

Za ravnateljstvo „Posojilnice“ v Celji:

Dr. Jos. Sernec l. r.,
načelnik, odvetnik.

Fran Irgl l. r.,
ud ravnateljstva, vikar.

(1041)

Zanesljivo zdravilno sredstvo. Osobe s slabim prebavljenjem, ki trpe na pomanjkanji slasti, napenjanji, tiščanji v želodec in nerednem iztrebljenji, zadobé zopet zdravje, če rabijo pristni „Moll-ov Seidlitz-prašek“. Škatljica stane 1 gld. Vsak dan razpošilja po poštnem povzetju A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 11 (55—15)

LJUBLJANSKI ZVON
— stoji —
za vse leto gld. 4.60; za pol leta
gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Družba sv. Cirila in Metoda.

Letnine za 1889. leto so poslane glavni družbi nadalje podružnice:

Vuhred na Štajerskem	4 gld. — kr.
Postojna	32 " 80 "
St. Jakobsko-Trnovska v Ljubljani	110 " — "
Kiška	10 " 54 "
Cerkljanska na Gorenjskem	115 " 80 "
Lehen pri Mariboru	14 " — "
Ženska v Ilirski Bistrici	20 " — "
Zidani most	63 " — "
Zatičina	15 " — "
Šiška	18 " — "
Žužemperk	2 " 95 "
Loški potok	38 " 13 "
Novomeška	70 " — "
Pliberk in okolica	15 " — "
Senožeče	9 " 40 "
Senpas	18 " — "
Sevnica	21 " 50 "

Darovali so:

Gospa Pavlina Rezmanova v Nabrežini	5 " — "
Gosp. A. Bereč, župnik pri Sv. Lambertu	10 " — "
Gosp. notar Plantan v Radovljici	5 " — "

Podružnice, katere še neso poslane svojih donoskov za l. 1889. glavni družbi, nujno prosimo, da naj to storé še pred koncem leta, ker družbine potrebe vedno naraščajo.

V Ljubljani, dne 20. decembra 1889.

Dr. Jos. Vošnjak,
blagajnik.

Tuji:

20. decembra.

Pri **Slonu**: Brandeis, Basch z Dunaja. — Davies z Angleškega. — Schegula iz Celovca. — Perko iz Gorice. Pri **Malič**: Klekner, Hanke, Ledner, Dahse z Dunaja. — Jarc iz Postojne. — Seravalle iz Trsta. — Pibrovi iz Podnarta. — Bajardi iz Grada. — Wenedikter iz Beljaka. — Weiss iz Siseka. — Mihelič z Vrhne. Pri **južnem kolodvoru**: Schlemba iz Trsta. — Dekleva iz Novigrada. — Tavčar iz Grada.

Umrli so v Ljubljani:

20. decembra: Ana Vene, mestna uboga, 75 let Karlovska cesta št. 7 za vodenico. 20. decembra: Andrej Zupan, delavec, 71 let Reber, št. 6 za oslabljenjem. 20. decembra: Ivan Müllegger, delavec, 42 let, Pojanski nasip št. 50 za emphysemom. V deželni bolnici: 18. decembra: Jernej Mrak, delavec, 49 let, za ple vritičnim eksudatom.

Tržne cene v Ljubljani

dne 21. decembra t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	6 66	Špeh poven, kgr.	— 68
Rež,	5	Surovo maslo,	1 20
Ječmen,	4 60	Jajce, jedno :	— 35
Oves,	3 10	Mleko, liter :	— 10
Ajda,	5 16	Goveje meso, kgr.	— 56
Proso,	4 66	Telečje :	— 50
Koruza,	4 55	Svinjsko :	— 46
Krompir,	3 57	Kostrunovo :	— 32
Leča,	12	Pisaneč :	— 15
Grah,	10	Golob :	— 15
Fizol,	8	Seno, 100 kilo :	2 32
Maslo, kgr.	1 08	Slama, :	2 50
Mast,	70	Drva trda, 4 metr.	7 50
Špeh frišen	— 52	" mehka, 4 "	4 40

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
20. dec.	7. zjutraj	744.5 mm.	—3.6° C	sl. vzh.	obl.	0.00 mm.
	2. popol.	742.6 mm.	—3.0° C	sl. vzh.	obl.	
	9. zvečer	741.8 mm.	—4.0° C	sl. vzh.	obl.	

Srednja temperatura —3.5°, za 1.5° pod normalom.

Dunajska borza

dne 21. decembra t. l.

(izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	85.85	86.35
Srebrna renta	86.25	86.35
Zlata renta	107.95	108
5% marona renta	100.80	100.85
Akcije narodne banke	918	919
Kreditne akcije	316.25	316.25
London	117.20	117.15
Srebro	—	—
Napol.	5.30 1/2	5.30
C. kr. cekini	5.59	5.59
Nemške marke	57.57 1/2	57.55
4% državne srečke iz l. 1864	250 gld.	132 gld.
Državne srečke iz l. 1864	100	75
Ogorska zlata renta 4%	100	65
Ogorska papirna renta 5%	98	—
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	—	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	121
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	116	—
Kreditne srečke	100 gld.	185
Rudolfove srečke	10	20
Akcije anglo-avstr. banke	120	150
Tramway-društ. velj 170 gld. a v.	220	25

Zahvala.

Vsem prijateljem in znancem izrekamo najtoplejšo zahvalo za blago sočutje o smrti našega nepozabljivega soproga in očeta, oziroma tasta, gospoda

JOSIPA KOBETIČA

posestnika,

kakor vsem udeležencem spreveda, osobito častitim gospodom pevcem in mešanom.

Črnomelj, dne 20. decembra 1889.

(1042)

Žalujoča rodbina.

GLAVNO SKLADIŠTE

MATTONIJEVE

GISSHÜBLER

najčistije lužne

KISELINE

kateri je kot zdravilni vrecel že več sto let na dobrem glasu v vseh boleznih dihal in prebavil, pri protinu, želodčnem in mehurjem kataru. Izvrsno je za otroke, pre- (11-12) bolee in mej nosečnostjo.

Najboljša dijetelčna in osveževalna pijača.

Henrik Mattoni, Karlsbad in Dunaj.

Petrolejske sode

izpraznjene pla-
čuje po najvišjih
cenah v vsaker-
šnej množini

(600) **Ferdinand Plautz,** (10)
specerijška trgovina, v Ljubljani, Stari trg.

Das Parteiwesen

der

Slaven in Böhmen

Betrachtet an der Hand der Versammlung
des prager altösterreichischen Parteitages.

Von einem österreichischen Patrioten.

Brošurica ta izšla je ravnokar in je dobiti v
„Narodni Tiskarni“ za ceno 80 kr., po pošti 5 kr.
več. (367—16)

Zobozdravnik

AVGUST SCHWEIGER

ordinuje vsak dan od 9. do 12. ure dopolu-
dne in od 2. do 5. ure popoldne.

Stanuje

(908—17)

v hotelu „Pri Malič“, II. nadstropje, št. 23.

Nova neprekosljiva Pariška plomba, priznana
od avtoritet za najboljšo, zobem jednake barve ter na-
domesti v svojej trajnosti zlato plombo.

Richterjev

sidrov kamnostavbní kostenj

(Anker-Steinbankasten)

je in ostane najbolje in najcenejše darilo za
otroke nad tri leta stare. Najcenejše zaradi
tega, ker se skoro pokvari ne da, tako da
otroci z njim lahko igrajo več let. Vsak pristni
kamnostavbní kostenj ima tudi lep zvezek s
predlogami in se pozneje z dopolnilnim kost-
njem lahko poveša. Cena: 40 kr., 70 kr., 85 kr.
gld. 1.10 in višje. Varujte se manj vrednih
ponaredeb in vzemite le kostenj s tovarniško
marko „sidrom“. Kdor hoče kupiti kamno-
stavbní kostenj, naj čita poprej lepo v barvah
tiskano knjigo: „Des Kindes liebster Spiel“,
katero pošlje brez stroškov: (928-7)

F. Ad. Richter & Cie., Wien I.

Vinotoč.

V hiši gospe Neže Ulmann v Lingo-
vih ulicah toči se čez ulico dobro staro

Bizeljsko vino

po 24, 28 in 36 kr. liter.

(1013—1)

V „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani

prodajajo se

Jurčičevi zbrani spisi

po znižani ceni.

1. zvezek: Deseti brat. Roman.
2. zvezek: I. Jurij Kozjak, slovenski janičar. Povest iz 15. stoletja domače zgodovine. — II. Spomini na deda. Pravljice in povesti iz slovenskega naroda. — III. Jesensko noč mej slovenskimi polharji. Črtice iz življenja našega naroda. — IV. Spomini starega Slovence ali črtice iz mo-
jega življenja.
3. zvezek: I. Domen. Povest. — II. Jurij Kobila. Izvirna povest iz časov lutrovske reformacije. — III. Dva prijatelja. — IV. Vrbani Smukova ženitev. Ilustrirana povest iz narodnega življenja. — V. Golida. Povest po resnični dogodbi. — VI. Kozlóska sodba v Višnji Gori. Lepa povest iz stare zgodovine.
4. zvezek: I. Tihotapec. Povest iz domačega življenja kranjskih Slovencev. — II. Grad Rojine. Povest za slovensko ljudstvo. — III. Klosterski žolnir. Izvirna povest iz 18. stoletja. — IV. Dva brata. Resnična povest.
5. zvezek: I. Hči mestnega sodnika. Izvirna zgodovinska povest iz 15. stoletja. — II. Nemški valpet. Povest. — III. Sin kmeškega cesarja. Povest iz 16. stoletja. — IV. Lipe. Povest. — V. Pipa tobaka. Povest. — VI. V vojni krajini. Povest.
6. zvezek: I. Sosedov sin. — II. Moč in pravica. — III. Telčja pečenska. Obraz iz našega mestnega življenja. — IV. Bojim se te. Zgodovinska po-
vest. — V. Ponarejeni bankovci. Povest iz do-
mačega življenja. — VI. Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ker je krompir kradel. — VII. Črta iz življenja roličnega agitatorja.
7. zvezek: I. Lepa Vida. Roman. — II. Ivan Erazem Ta-
tenbah. Izviren historičen roman iz sedem-
najstega veka slovenske zgodovine.
8. zvezek: I. Čvet in sad. Izviren roman. — II. Bela ruta,
bel denar. Povest.

Zvezek po 60 kr.,
eleg. vezan po 1 gld.
Pri vnanjih naroči-
lih velja poštšina
za posamični neve-
zani zvezek 5 kr.,
za vezani 10 kr.

Dijaki
dobivajo Jurčičeve
„Zbrane spise“ po
50 kr. izvod, ako
si naroče skupno
najmanj deset iz-
vodov.

Prodajajo se v

(37—38)

„NARODNI TISKARNI“

v Ljubljani,

Gospodske ulice 12.

Gospodske ulice 12.

Deželna lekarna „Pri Mariji Pomagaj“

(992—4)

Mestni trg št. 11 v Ljubljani

priporoča se slavnemu p. n. občinstvu ter navaja nastopno le nekaj svojih

vsestranski izkušenih in sigurno zanesljivih zdravilnih sredstev:

Sirup iz planinskih zelišč, proti kašlju, hripa-
vosti, prsnim in plućnim bolečinam. Cena steklenici
50 kr., 12 stekl. 5 gld.

Francoski čaj proti kašlju, prirejen po izvirnem
receptu jedino le v deželni lekarni, je najsi-
gurnejše sredstvo proti vsem prsnim bolečinam,
plućnemu kataru, kašlju, hripavosti, tesnobi v prsih,
oslovskemu kašlju itd. — Cena zavitku 25 kr.

Grenko vino, tudi **želodec krepčajoče vino**
imenovano, izvrstno upliva pri raznih želodčnih bo-
lezni ter je priporočljivo sredstvo pri pomanj-
kanju slasti do jedi, slabem želodcu, slabem pre-
bavljanju, še posebno upliva pri zastaranih že-
lodčnih boleznih. Steklenica z navodilom za rabo
velja samo 80 kr.

Doršev ribje olje Krona & Comp. v Bergenu,
najčistejša in najuplnejša medicinska ribja mast.
Mala steklenica velja 50 kr., dvojno velika 90 kr.

Francosko žganje s soljo ali brez soli, pristno
francosko blago, sredstvo proti revmatizmu in za
oživljenje in okrepčanje. — Steklenice po 20 kr.,
50 kr. in 1 gld.

Čvet za protin in revmatizem, sredstvo za od-
stranjenje najrazličnejših bolečin, akutnih in kro-
ničnih. Steklenica 50 kr., 12 steklenic 5 gld.

Tinktura za kurja očesa, sigurno sredstvo za od-
pravo kurjih oces, bradavic in trde kože. Stekle-
nica s čopičem in navodilom za rabo velja 40 kr.,
šest steklenic 2 gld.

Obliž za kurja očesa, obliž za hribolazce ime-
novan. Lutzerjev 60 kr., isti prirejen po mojem
navodilu 40 kr.

Kapljice za odstranjenje krča, neprekosljive
glede zdravilnega učinka. Nekaj kapljic na slad-
korji ali v kamiličnem čaji takoj ukroti krč. Cena
steklenici 36 kr., 12 steklenic le 3 gld.

Olje iz repja je zanesljivo sredstvo protipre zgod-
njemu osivenju las, stori lase mehke, odstrani in
zabranjuje delanje sitnih luskin na glavi. Posodica
60 kr.

Ustna voda dr. Duflosa je izvrstno, zanesljivo
sredstvo za ohranitev zob in zobnega dlesna, ter
odstrani vsakovrstne zobne bolečine. Ta ustna voda
je najzanesljivejše sredstvo v ohranitev zob in
dlesna. Cena večji posodici 60 kr.

Jedilni prašek je izvrstno sredstvo proti zlateji
žili, slabemu želodcu, zgagi, pomanjkanju slasti in
zabasanju. Skatljica z navodilom 35 kr.

Čvet v odpravo luskin je najracionalnejše sred-
stvo za odstranjenje luskin na glavi, ki so mnogo-
krat vzrok plešam. Cena steklenici z navodilom 80 kr.

Zobna pasta, odontosmegma imenovana. Presku-
šeno sredstvo za polturo in ohranitev zob. Por-
celanasta skatljica velja 60 kr.

Zobne kapljice po dr. Hagerji ukroté urno tudi
najhujše zobne bolečine. Steklenica 30 kr.

Zobne kapljice, Odontin imenovane. Steklenica
10 kr., 12 steklenic 90 kr.

Zobni prašek, Heiderjev, je jako priljubljeno in
udomačeno zdravilno sredstvo. Skatljica 30 kr.

Svoji k svojim!

Veseloigra v enem dejanji.

Spisal

dr. J. Vošnjak.

Igra se je prvič igrala pri Vodnikovih slavnosti in bila od občinstva vsprejeta z največjo nautušenostjo.

Dobiva se v „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani in v vseh knjigarnah.

Cena 30 kr. (+ poštino vred).

L. Luserjev obliž (flašter) za turiste.

Gotovo in hitro uplivajoče sredstvo proti kurjim ocesom, žuljem, tako imenovani trdeji koži na podplatih in petah. Proti bradavicam in vsem drugim trdim praskom kože. — Uspeh zagamčen. — Cena škatljici 60 kr. a. v.

Glavna razposiljalnica:
L. Schwenk-ova lekarna
v Meidlingu pri Dunaji.

Pristnega imajo v Ljubljani J. Svoboda, U. pl. Trnkoczy, G. Piccoli, L. Grečel; v Rudolfovcu S. pl. Sladovič, F. Halka; v Kamniku J. Močnik; v Celovcu A. Egger, W. Thurnwald, J. Birnbacher; v Brezavi A. Aichinger; v Trgu na Koroškem C. Menner; v Beljaku F. Scholz, Dr. E. Kumpf; v Wolfseburgu A. Huth; v Gorici G. B. Poutoni; v Kranju K. Šavnik; v Radgoni C. E. Andrien; v Idriji Josip Wardo.

Ta obliž dobiva se le v jedne velikosti po 60 kr. Pristen samo, če imata navod in obliž varstveno znamko in podpis, ki je tu zraven; tedaj naj se pazi in odločno zahteva: „L. Luserjev obliž (flašter) za turiste“.

Marijacejske kapljice za želodec,

izvrstno uplivajoče pri boleznih želodca.

Preverjene pri pomanjkanju slasti do jedi, slabem želodcu, napenjanju, kislem podiranju, koliki, želodčevem kataru, zgagi, zlatenici, gnjusu in bljuvanju, glavobolju (če izvira iz želodca), krči v želodcu, zapiranju, preobloženju želodca z jedjo in pijačo. — Cena steklenici z navodilom, kako se rabi, 40 kr., dvojni steklenici 70 kr.

Osemdno razposiljalnico ima lekar **Karol Brady, Kromeriz (Moravsko).**

SVARILO! Pristne Marijacejske kapljice za želodec se mnogokrat ponarejajo in posnemajo. — Da so pristne, mora vsaka steklenica imeti rdeč zavitek z gorenjo varstveno znamko in z navodom, kako rabiti, ki se priden vsake steklenici, opomni je, da mora navod biti tiskan v tiskarni H. Gusek-a v Kromerizu.

Marijacejske čistilne kroglice, ki se že več let z najboljšim uspehom rabijo pri zapiranju in zabasanju, se sedaj pogostoma ponarejajo. — Pazi naj se torej na gorenjo varstveno znamko in podpis lekarja K. Brady-ja v Kromerizu. — Cena škatljici 20 kr., zvitku 6 škatljic gld. 1.—. Če se naprej pošlje znesek, velja poština prosto 1 zvitok gld. 1.20, 2 zvitka gld. 2.20.

Marijacejske kapljice za želodec in Marijacejske čistilne kroglice neso nikako tajno sredstvo. Njih sestavine navedene so na navodu, kako rabiti, ki se priden vsake steklenici. (798—12)

Marijacejske kapljice za želodec in Marijacejske čistilne kroglice imajo pristne: V Ljubljani lekar Piccoli, lekar Svoboda; — v Postojni lekar Fr. Baccareich; — v Škofji Loki lekar Karol Fabiani; — v Radovljici lekar Aleks. Roblek; — v Novem Mestu lekar Dominik Rizzoli, lekar Bergmann; — v Kamniku lekar J. Močnik; — v Črnomlju lekar Iv. Blažek.

Uzorci
v vse kraje franko.

Sukneno in modno blago

od najcenejše do najfinije baže za jesensko in zimsko potrebo razpošilja tudi zasobnikom po tovarniških cenah, ceneje nego kjer si boji zaloga (614—19)

c. k. pr. tovarn za sukmeno in modno blago
Morica Schwarz-a

Svitava (Moravsko) [Zwittau (Mähren)].

Mtr. 3-10 blaga za celo obleko gld. 5-50
Mtr. 3-10 močnega volnenega blaga gld. 6-80
Mtr. 3-10 močnega finega volnenega blaga gld. 9—
Mtr. 3-10 finejšega volnenega blaga gld. 13—
Mtr. 3-10 najfinjšega volnenega blaga gld. 15-50
Mtr. 2-10 blaga za zimske sukne, zadosti za zimsko sukno gld. 5, gld. 7, gld. 9, gld. 11 in več.
Mtr. 1-70 za celo sukno iz lodna, naravno nepremočljivo, gld. 3-50, gld. 4-50, gld. 5-50 in več.

Crno sukno za salonske obleke. Vsakovrstno sukno blago, volnena podklada po vseh cenah od 80 kr. meter navzgor. **Zensko sukno** za ženske obleke, ženski loden, ogrinjala iz Himalayske volne 10/4 velika od 3 gld. navzgor. **Sploh izdelki** suknenega in modnega blaga. — Cenilniki zastoj in franko. — Za gospode krojače uzorčne knjige nefrankovane.

V „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani

so izšle in se dobivajo po znižani ceni sledeče knjige:

Otci in sinovi.

Roman. Ruski spisal J. S. Turgenev. Preložil Ican Gornik. Mala 8°, 357 strani. Cena 50 kr., po pošti 55 kr.

Undina.

Spisal André Theuriot, poslovenil Vinko. — Ml. 8°, 143 strani. Cena 20 kr., po pošti 25 kr.

Vilenski brodnik.

Spisal Emile Souvestre, prevlel Muhoder. — Ml. 8°, 82 strani. Cena 15 kr., po pošti 17 kr.

Dnevnik.

Spisal Ludovik Halévy, poslovenil Vinko. — Ml. 8°, 95 strani. Cena 15 kr., po pošti 17 kr.

Pariz v Ameriki.

Roman. Francoski spisal René Lefebvre. Poslovenil * *. Stat nominis umbra. Ml. 8°, 535 strani. Stane 50 kr., po pošti 55 kr.

Časnikarstvo in naši časniki.

Spisal * *. Stat nominis umbra. Ml. 8°, 19 pól. Cena št. 45 kr.

Dubrovski.

Povest. Spisal A. S. Puškin, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 122 strani. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

V isti zalogi sta izšla in se dobivata po znižani ceni še sledeča zvezka:

I. zvezek, ki obsega: Stenografija, spisal dr. Ribič. — Životopisje, spisal Rajč Bož. — Prešern, Prešerin ali Prešeren, spisal Fr. Levstik. — Telečja pečenska, novela, spisal J. Jurčič. — N. Machiavelli, spisal dr. Ribič. — Pisma iz Rusije, spisal dr. Celestin. — Trstovo z

Za oba zvezka naj se priloži še 10 kr. poštine, za posamezne zvezke pa 5 kr.

OPOMBA: „Trije javni govori“ so razprodani.

Hmelova sladna kava.

Zdravniški priporočena!

Privarnje pri gospodinjstvu mnogo mleka in sladkorja ni treba rabiti. **Hmelova sladna kava** (zdravilna kava) je lahko prebavljivo. Želodec krepčujoče redilo, štedilna kava prijetnega okusa in dobrega duha, važna je za slednjega in neobhodno potrebna (služec za pridobivanje in ohranjanje zdravja) za vse bolnike zlasti trpeče na želodcu, prsih, jetrih, protinu, obistih in živcih, pri kašlju, hripavosti itd.), za prebojele, slabotne osebe, dojenice, otroke, ženske pred in po otročji postelji, krvirevne, bledične itd. itd. Zatorej se more dajati prednost tej kavi pred nereditno, živce razdražujočo in (v večjih množinah užito) otrovno uplivajočo indijsko kavo in kitajskim čajem.

Zametek s 1/4 kilo vsebine velja 30 kr.
Najceneje se dobiva v poštinih zavojih po 4 kilo, v katerih je 16 zametkov.

Gospodu pl. Trnkoczy-ju, lekarju v Ljubljani! Vaša „hmelova sladna kava“ se je za prebojele jako dobro pokazala, pošljite je še 5 zametkov.

Spoštovanjem **Dr. Ferd. Zeissler,** kopališki zdravnik.
Kopališče Bled (Kranjsko), 2. januarja 1888.

LEKARNA TRNKOCZY

zraven rotovža v Ljubljani

prodaja in vsak dan s prvo pošto razpošilja.

Ukrajinske dume.

Češki spisal E. Jelínek. Poslovenil Podvidorski. Mala 8°, 84 strani. Cena 15 kr., po pošti 20 kr.

Ivan Zbogor.

Zgodovinski roman. Spisal Charles Nodier, poslovenil J. Kržišnik. — Ml. 8°, 198 strani. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

Junak našega časa.

Roman. Spisal M. Lermontov, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 264 strani. Cena 40 kr., po pošti 45 kr.

Selski župnik.

Roman. Spisal L. Halévy, poslovenil Vinko. — Ml. 8°, 203 strani. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

Knez Serebrjan.

Roman. Spisal grof A. K. Tolstoj, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 609 strani. Cena 70 kr., po pošti 80 kr.

Nov.

Roman. Spisal Turgenev, poslovenil M. Miloverh. — Ml. 8°, 32 pól. Cena 70 kr., po pošti 80 kr.

Za dragocenim koreninom.

Povest iz življenja kitajskih pogozdnikov. Spisal A. J. Maksimov. Poslovenil J. P. Ml. 8°, 141 strani. Stane 20 kr., po pošti 25 kr.

K št. 10.019.

(Izveček.)

Razglas.

C. in kr. državno vojno ministerstvo namerava za c. in kr. vojsko od dne 1. januarja 1892 dalje potrebne oblačilne in opravne predmete iz usnja

tudi z naprej dobivati po potu zasobne industrije in s tem javno pozivlje k udeležbi pri tem podjetji, oziroma na ulaganje pismenih ponudeb.

Da se pridobivanje dotičnih vrst decentralizuje, pričakuje se, da se osnujejo štiri družbe (konsorciji), katerih vsaka prevzame zalaganje za jedno monturno skladišče, oziroma za jeden monturni rajon.

Natančnejši pogoji za udeležitev pri tem zalaganju so obseženi v razglasu, ki se je objavil v polnem obsegu v št. 283 z dne 7. decembra 1889 tega lista.

V Gradci, dne 2. decembra 1889.

Od c. in kr. intendance 3. voja.

(1003—1)

Radenska

kisla voda po natriju in litiju najbogatejša

preskušeno zdravilno sredstvo proti mehur-nim boleznim, kamenu v mehurju, protinu, dalje proti boleznim v želodcu, mokril, dolgotraj-nemu kataru dihal, zlatej žili in zlatenici.
Poskusi doktorjev: Garrod, Biswanger. Can-tani. Ure so dokazali, da ima ogljenokisli litij največjo raztopno moč pri sečnokislini usednih izločkih, iz česar se sklepa na naj-ugodnejše nčinke Radenske kisla vode.
Kot okrepčujoča pijača z vinom ali sadnimi soki in sladkorjem pomešana, je Radenska voda v obče priljubljena.

Kopališče Radensko
Kopanje v slatini in v jeklenici upliva posebno pri: protinu, bolečinah mokril, malokrvnosti, ženskih boleznih, slabostih i. t. d.
Stanovilišče po ceni.
Prospekt (brezplačno) od rav-nateljstva: Kopališče Radence blizu Ljutomeru

Radenska kisla voda, ob vzhodni Slovenskih gor, ne za-menjati z Radgonsko, to je Radkersburger.

Čeravno Radenska kisla voda stoji več kot jeden dan v odprti posodi, vender se peni prav močno, ako se z vinom pomeša, ker ima v sebi spojene ogljikove kisline. To svojstvo pa jo odlikuje pred mnogimi drugimi kislimi vodami, katere imajo na-vadno le prosto ali manj trdno spojeno ogljikovo kislino, ki se že pogubi in raz-kadi, kakor hitro se steklenica odmaši. (264—36)

Zaloga Radenske kisla vode pri F. Plautz-1 in M. Kastner-ji v Ljubljani.

Mesečna soba

odda se takoj
na Dunajske cesti h. št. 18.
Uhod na dvorišči v II. nadstropji. (1040)

Kašljajočim otrokom

daje naj se „Koroška Rimska studenčnica“ („Kärntner Römer-Quelle“) — varstvena znamka „Planinka“ — z ogretim mlekom ali sladkorjem pomešana.
Prodaja jo v Ljubljani M. E. Supan. (425—8)

Pravi zaklad

za nesrečne žrtve skrumbe samega sebe (onanijske) in tajnih razuzdanosti je izvrstno delo (134-43)

Dra Retau-a

Sebeochrana.

Česka izdaja po 80. nemške izdaji. S 27 podobami. Cena 2 gld. avstr. velj. Naj vsak seže po njej, kdor trpi za strašnimi nasledki te pregrehe, kajti z njenim poukom se slednje leto na tisoče bolnih otme gotove smrti. Naroči se lahko pri založni tvrdki „Verlags-Magazin R. F. Bierer“ v Lipskem (Saksonsko), Neumarkt 34* in v vsakej knjigarni.

Dobro ohranjeni

po 23, 27 in 33 veder prodajo se
ceno v Ljubljani, Sv. Jakoba trg
št. 6, I. nadstropje. (1036—2)

Leta 1858. ustanovljeni prvi avstrijski

Annoncen-Bureau A. Oppelik

na Dunaji, mesto, Stubenbastel št. 2

preskrbuje anonce vsake vrste za vse
tu- in inozemske časnike in koledare.

Ker praktična sestava anonce in prava izber časopisov, v katere se dajo anonce, že naprej jamči pol uspeha in da se denar po nepotrebnem ne trosi, priporoča se gorenja, v tej stroki najstarejša avstrijska tvrdka, opirajoč se na 32letno skušnjo v tej stroki, p. n. inserentom in je pripravljena dati dotično pojasnilo zastoj, ravno tako tudi zastoj preskrbi sestave anone, proračune stroškov (po izvirnih cenah časopisov in koledarjev s primernim rabatom) in cenike.

Dolgi obstanek te tvrdke že naprej jamči za resno, ceno in praktično izvrševanje danih naročil.

Jedina tapecirarska kupčija v Ljubljani.

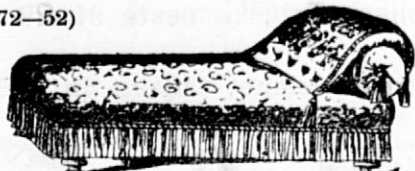
Tapecirar
in dekoratér.

ANTON OBREZA

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4,

Tapecirar
in dekoratér.

(72—52)

priporoča okusno in trdno narejene žimnice, modroce na peresih, divane, stole, otomane, garniture za salone, jedilne sobe in spalnice; dekoracije za sobe, dvorane in cerkve. — Moje delo in blago, katero rabim, je pripoznano dobro in brezhibno, kar gotovo pričča moja razstava v Rudolfinumu, in stojim z ozirom na nizke cene izven konkurence. — Priporočam pa vsem resnim kupcem, da zahtevajo moj ilustrovani cenik in uzorce blaga, kar razpošiljam zastoj in franko.

cene izven konkurence. — Priporočam pa vsem resnim kupcem, da zahtevajo moj ilustrovani cenik in uzorce blaga, kar razpošiljam zastoj in franko.

F. S. Vilhar-jeve skladbe.

Dotiskana je baš tretja knjiga F. S. Vilhar-jevih glasbenih del. — Ta knjiga obsega na 96 straneh velikega formata 20 obširnih kompozicij različne vrste, mej kojimi je mnogo glasovirskih skladb. — Knjiga je posvečena Njegovemu Visočanstvu NIKOLI I. ter se more zmatrati za najdovršenejšo publikacijo glasovitega skladatelja našega.

Dobiva se jedino pri meni za 2 gld. in 10 kr. za poštino.

(556—10)

J. R. Milic-a tiskarna v Ljubljani.

Št. 5890.

(1021—2)

Oznanilo.

Dne 9. januarja 1890 ob 10. uri dopoldne vršila se bode v hiši št. 56 v Kranji prodaja v zapuščino Marije Berčič spadajočega, neobremenjenega, na 1900 gld. cenjenega posestva vlož. št. 68 kat. občine Kranj s hišo št. 56 v Kranji.

Cenilni zapisnik in dražbeni pogoji, po katerih ima ponudnik pred ponudbo položiti 10%, varščino, zamorejo se pregledati pri tem sodišči.

G. kr. okrajno sodišče v Kranji,

dne 30. novembra 1889.

DR. VALENTINA ZARNIKA

ZBRANI SPISI

I. ZVEZEK:

PRIPOVEDNI SPISI.

UREDIL

IVAN ŽELEZNIKAR.

Vsebina: Životopis dr. Valentina Zarnika. — Ura bije, človeka pa ni! — Maščevanje usode. — Razni spisi: Iz državnega zbora. — Pisma slovenskega turista.

Knjižica je jako elegantno, po najnovejšem uzorci in res krasno vezana. — Utisnena je na sprednji strani podoba dr. Zarnikova v zlatu in pridejan tudi njegov lastnoročen podpis. — Cena knjižici je 1 gld., s pošto 5 kr. več. — Dobiti je v „NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani.

Za čas stavbe

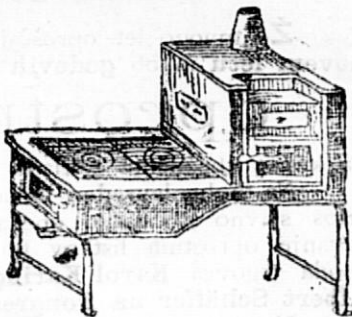
priporoča

ANDREJA DRUŠKOVIČA.

Mestni trg št. 10 trgovina z železnino Mestni trg št. 10

v velikem izboru in po zelo nizki ceni

okove za okna in vrata, storje za štokodiranje, drat in cveke, samokolnice, vezi za zidovje, traverze in stare železniške šine za oboke, znano najboljši Kamniški Portland in Roman cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi lepo in močno narejena štedilna ognjišča in njih posamezne dele.

Pri stavbah, kjer ni vode blizu, neobhodno potrebne vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v malo urah in z majhnimi stroški na pravem mestu do vode priti; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za skopane vodnjake: železne cevi in železoliti gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile in železne okove. (103—48)

Za poljedelstvo:

Vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno narejeni plugi in plužne, železne in lesene brane in zobovje zanje, motike, lopate, rovnice, krampje i. t. d. Tudi se dobiva zmirom sveži Dovski mavec (Lengenfelder Gyps) za gnojenje polja.

Lepo posestvo

obstoječe iz dvonadstropne hiše, v kateri je prodajalnica in gostilna, v II. nadstropji pet sob za prenočišča, dobro napravljene kleti, magacini in hlevi, lepih vrtov, 80 oral najlepšega zemljišča in sicer gojzda, travnikov in snožeti, proda se radi družinskih razmer proste volje. Naprodaj je tudi 600 centov dobrega sena, par sto veder starega vina, za 2000 veder dobre vinske posode od 1—80 veder, več vozov, 3 kočije in drugo orodje. Prodajalnica je napolnjena s svežim blagom, gostilnica oskrbljena z vso opravo. — Posestvo je v lepem, zdravem in prijetnem kraju, kateri ima železniško postajo, okrajno glavarstvo in okrajno sodišče, tik farne cerkve. V kraju je dobra pitna voda in so veliki, lepi lovi. — Posestvo se lahko v več obrokih plača.

Vse natančnejše pove gospod Daniel Predovič, v Gorenjem Logatci. (1095—6)

„Goriška jadikovanja“

dobivajo se v

„**NARODNI TISKARNI**“

po 10 kr. izvod.

Visokochastiti duhovščini in slavnemu občinstvu priporoča podpisani **prave garantirane**

čebelno-voščene sveče in zavitke.

Dalje **fin rožni med** v škatljah po 5 kilo, kilo po **50 kr.**, škatlja 30 kr., pošilja se po postnem povzetju ali predplačilu. **Fin med v satovji** kilo po **60 kr.** Gospodom trgovcem priporoča po ceni **fin med v škatli** po 40 in 20 kilo.

Raznovrstno (966—9)

medeno blago za Miklavža in Božič na debelo in dobro prav po ceni.

Oroslav Dolenc

svečarija in trgovina z voskom in medom.

Ure

za božična in novoletna darila priporoča v veliki izbiri po nizkih cenah in prosti za blagovoljna naročila (1022-3)

Friderik Hoffmann

urar na Dunajski cesti v Ljubljani.

Trgovski praktikant

15 let star, ki je že 1 1/2 leta bil v trgovini s specerijskim, manufakturnim in norimberškim blagom v službi, želi priti v kako večjo trgovino v Ljubljani.

Udova

36 let stara, želi mesto kuharice ali gospodinje v kakej grajskosti ali farovži, ali pa tudi za pestunjo pri dobri rodbini. — Ponudbe prevzema **Frana Müllerja Annoncen-Bureau** v Ljubljani. (1037—1)

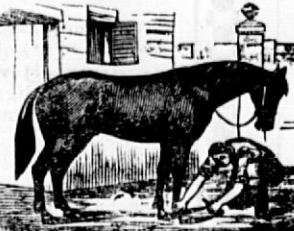
Zdravila za živino.

Štupa za živino.

Ta prav dobra štupa pomaga najbolje pri vseh boleznih krav, konj in prašičev. Konje varuje ta štupa trganja po črevih, bezgavk, vseh nalezljivih kužnih boleznih, kašlja, pljučnih in vratnih boleznih ter odpravlja vse gliste, tudi vzdržuje konje debele, okrogle in iskrene. Krave dajo mnogo dobrega mleka. — Zametek z rabilnim navodom vred velja le 50 kr., 5 zametkov z rabilnim navodom samo 2 gld.

Cvet za konje.

Najboljše mazilo za konje, pomaga pri pretegu žil, otekanju kolen, kopitnih boleznih, otrpenju v boku, v križi itd., otekanju nog, mehurjih na nogah, izvinjenju, tisečanju sedla in oprave, pri sušici itd., s kratka pri vseh vnušnjih boleznih in hribah. Steklenica z rabilnim navodom vred stane le 1 gld., 5 steklenic z rabilnim navodom vred samo 4 gld. (1039—1)

Ta zdravila se pristna dobivajo samo v **LEKARNI TRNKOCZY** zraven rotovža v Ljubljani in se vsak dan s prvo pošto razpošilja.

Za božič!

Kakor vsako leto, tudi letos priporočam p. n. trgovcem in slavnemu občinstvu svojo veliko zalogo raznih domačih

sladčičarskih izdelkov,

okusno izdelanih

predmetov za okrašenje božičnih dreves.

Dalje tudi veliko zbirko škatljic (**Bonbonier**) napolnjene z vsakovrstnimi bonboni. Primerno darilo tudi odraslim. Naročila izvršujem ceno in točno.

Josipina Šumi,

sladčičarska obrt v Ljubljani,

na Kongresnem trgu (v Zvezdi).

(1027)

Pečarnica

Frana Jeunikarja

v Ljubljani, Tržaška cesta št. 29

izdeluje

mnogovrstne zelene, rujave in bele

in (851—11)

druge glinaste izdelke

po najnižjih cenah.

Drkalice (Halifax)

po 1 gld. 50 kr. par

dobivajo se

(1024—2)

v trgovini železnine **ALBINA C. ACHTSCHINA** v Ljubljani, Gledališke ulice šte. 8.

za c. kr. državne uradnike!

Podpisana tvrdka priporoča svoje usluge za letošnjo zimsko sezono po jako znižanih cenah in za narejanje

gala- in službenih uniform

za c. kr. državne uradnike

po najnovejših predpisih, ravno tako tudi svojo bogato zalogo vrst sukna, kakor so predpisane, in zraven spadajoče predmete. (1007—3)

F. Casermann

Ljubljana

Selenburgove ulice št. 4.

za c. kr. državne uradnike!

NOVA PESMARICA.

Zbirka najbolj znanih slovenskih, hrvatskih, srbskih, bolgarskih, čeških, poljskih in ruskih pesnij.

Sestavil

Ivan Zeleznikar.

Založil

Dragotin Hribar.

Cena: Mehko vezani 80 kr., s pošto 10 kr. več. Elegantno vezani 1 gld. 20 kr., s pošto 1 gld. 30 kr.

Dobiva se v „**Narodni Tiskarni**“ v Ljubljani. — Naroča se pa lahko tudi v vsaki bukvarni.

ILUSTROVAN

NARODNI KOLEDAR

za leto 1890.

Uredil, izdal in založil **Dragotin Hribar.**

Dobiva se v „**Narodni Tiskarni**“ in v bukvarnah **J. G. ontinjevi** in **M. Gerber-jevi** v Ljubljani. Naroča se pa lahko v vseh bukvarnah.

== Cena 45 kr., po pošti 50 kr. ==

Vsebina: Popolen kalendar, koledar, kateremu so pridejana tudi slovanska imena, in cerkveni koledar. Nadalje: Genealogija cesarske hiše. Sedanji vladarji evropski. Vojvodina Kranjsko: Vsi deželni zastopi, deželni odborniki, deželni poslanci, mestni odborniki, načelniki uradov, c. kr. notarji, advokati itd. Splošne določbe c. kr. pošte. Brzojavni cenik. Lestvica za pristožbine kolekov. Sejmi na Kranjskem. — Zabavni del: Naši zaslužni možje. Božja pota Slovencev. V noči Rusalk. Ogled po svetu: Dogodki v Srbiji. Razstava v Parizu. Boulanger. Orientaliska železnica itd. Smešnice. — Naznanila.

Št. 21.038.

(1019—2)

Vabilo.

Že mnogo let oproščajo se blagotvoritelji čestitanja ob novem letu in ob godovih s tem, da si jemijo

oprostne listke

na korist ubožnemu zakladu.

Na to hvalevredno navado usoja si mestni magistrat tudi letos slavno občinstvo opozarjati z dostavkom, da sta razpečevanje oprostnih listkov tudi letos drage volje prevzela gospoda trgovec **Karol Karinger na Mestnem trgu št. 8** in **Albert Schäffer na Kongresnem trgu št. 7.**

Vrhu tega bodo v zmislu obstoječega ukrepa občinskega sveta mestni služniki kakor vlni tudi letos raznašali oprostne listke po hišah.

Za vsak oprostni listek, bodisi za novo leto ali za god, je kakor do sedaj položiti **petdeset krajcarjev** in na upisni polji poleg imena pristaviti število vzetih listkov.

Velikodušnosti neso stavljenе meje.

Pisemenim pošiljateljv bodi pridejana razločna adresa.

Imena blagotvoriteljev se bodo sproti razglašala po novinah.

Mestni magistrat Ljubljanski,

dne 2. decembra 1889.

Župan: **Grasselli.**